

Una entrevista de Josep Tarradellas

Josep Tarradellas era un polític amb una personalitat singular, com queda demostrat en aquest capítol del llibre 'Granissat de cafè', de Josepmiquel Servià, escrit fa anys amb les anècdotes que el periodista va recollir en la seva etapa a Presidència.

La figura del 114è President de la Generalitat de Catalunya, el molt Honorable Josep Tarradellas, podrà ser, com la de tot polític, lloada o criticada, podrà tenir els seus fervents admiradors o els seus més apassionats detractors, però penso que ningú no gosarà afirmar mai que no fou propietària d'una personalitat rotunda, gairebé excepcional, si considerem, sobretot, el caràcter de mitjanja que presentaven, tot just sortits de la llarga nit del franquisme, la majoria de polítics democràtics del país.

Un servidor de vostès va tenir, com a periodista del Servei de Premsa de la Generalitat de Catalunya i de la Diputació de Barcelona –Tarradellas fou president alhora d'ambdues institucions–, la històrica oportunitat de tractar, ben de prop, aquella colossal bèstia política (amb perdó), arribada, després d'un tossut exili de quaranta anys, des de les turenenses terres de Saint-Martin-le-Beau.

Gràcies a aquest privilegiat observatori vaig poder ser testimoni d'innombrables fets anecdòtics que palesen el grau altíssim de murrieria i de *savoir faire*, així com l'enejable capacitat de reflexos que, als seus vuitanta anys i escaig, posseïa el 114è President de la Generalitat de Catalunya.

Jo tenia, com a periodista del torn de tarda, la missió de rebre i presentar al President tots aquells homes de premsa que acudien a entrevistar-lo per algun mitjà de comunicació de l'Estat o de l'estranger. Els d'aquí, ell ja se'ls coneixia a bastament.

A causa d'això vaig gaudir de l'oportunitat de connectar llargament, fos al meu despatx del Servei de Premsa, fos al salonet verd de la Casa dels Canonges –on les visites de tarda solien esperar les audiències del President–, amb algunes de les més acreditades espases del periodisme internacional.

"¡Hoy me cargo al viejo!".

"El President tenia un gran sentit de la litúrgia. I aquest sentit el portava a vegades a muntar estudiadíssims, números d'efecte."

Aquell dia, el periodista que va comparèixer al meu despatx era membre de la redacció d'una important i conegudíssima revista madrilenya de projecció estatal i, si no era precisament una espasa del periodisme, almenys ell s'ho devia imaginar.

Potser no feia encara dos minuts que ens havíem conegut, que ja em preguntava:

—¿Y tu de qué haces? ¿De mundungui de prensa del Honorable?

—Algó así –vaig contestar-li jo,

tot procurant no oblidar la meua obligada discreció.

Es féu un silenci.

Vaig acompanyar-lo aleshores al salonet verd. Allí, el silenci fou trencat per una nova impertinència del periodista.

—¡Pues hoy me cargo al viejo!

—¿Que se carga qué? –vaig dir.

—Que hoy me cargo al viejo, o sea al Honorable. Periodísticamente, claro –precisà.

—Ah! –vaig contestar jo– ¿Y cómo piensa usted hacerlo?

—Pues muy sencillo –va respondre–. Le voy a meter de entrada unas cuantas preguntas frívolas, intrascendentes... en plan encuesta. Y, cuando menos se lo espere, le voy a endilgar una que le voy a echar a los leones.

Un servidor, que romania encara immergit dintre un vel de perplexitat, va aclarir-li:

—Mire, caballero, yo normalmente me limito a presentar el periodista al presidente y el presidente al periodista. Y me largo. En primer lugar, porque arriba, si algo sobra, es trabajo, y en segundo lugar, porque me conozco ya, más o menos, todas las respuestas a la hipotéticas preguntas que pueden formular al Presidente. Pero hoy voy a hacer una excepción y voy a quedarme. Sólo para presenciar –si usted me lo permite– quién echa a los leones a quién.

Al cap de pocs segons, el senyor Pere, l'elegant conserge habitual de la Presidència, trucava a la porta del salonet verd i em deia:

—Senyor Servià, el President

ARXIU

diu si tenen l'amabilitat de passar al seu despatx.

Una estudiada litúrgia. El President no hi era. El President tenia un gran sentit de la litúrgia. I aquest sentit el portava a vegades a muntar complicats, estudiadíssims, números d'efecte.

Per exemple –i disculpin-me la llarga digressió–, sempre que havia de rebre al seu despatx oficial un ministre, un ambaixador o una persona de similar categoria, es posava en circulació un elaboradíssim pla de protocol.

Al vestíbul del Palau formava una unitat de mossos d'esquadra. Aquesta faramalla, a més del recorregut per les distintes dependències del Palau –una visita ja literalment agràida–, determinà que un dia, en sortir de la seva audiència amb Tarradellas, el president de la primera Junta d'Andalusia, senyor Fernández Viagas, comentés, en veu baixa, a un dels seus seuaços.

—Joé, er tío, hajta guardia mora tié!

En entrar al Palau, l'il·lustre visitant era rebut normalment per un oficial del Servei de Protocol, el qual, acompanyat per tres o quatre "pettis" de gala, el feia avançar per entre les dues fileres de mossos, que presentaven armes, el conduïa, escales amunt, fins al Saló de la Mare de Déu de Montserrat, bellíssima estança immediatament anterior a la del despatx oficial del President.

Una vegada aquí, una operació de temps i de distàncies es posava a funcionar rigorosament. Hi havia ordres estrictes que les portes del despatx no fossin obertes al visitant fins al moment precís en què aquest hagués arribat a una distància de dos metres, com a màxim, del llindar del despatx.

D'altra banda, a cada costat de la porta, s'hi congregava indefectiblement una allau de fotògrafs i cameramen, delerosos d'obtenir la convencional imatge de les dues personalitats encaixant.

Així doncs, arribada la personalitat de torn al punt assenyalat, començaven –com per automatisme– a obrir-se les dues portes del

despatx i apareixia, a l'altra banda del llindar, talment una icona russa envoltada de canelobres, la figura gegantina i patriarcal del

"Les portes del despatx no havien de ser obertes al visitant fins el moment precís en què aquest fos a dos metres del llindar."

114è. President de la Generalitat, el qual, somrient, avançava vers el seu visitant tot allargant-li generosament la mà.

El visitant avançava també vers el President.

Tarradellas, aleshores, feia veure que iniciava, al seu torn, una altra passa. De sobte, però, es quedava quiet, com paralitzat, just a la meitat de la passa iniciada.

Llavors el visitant, que, inconscientment, ja havia calculat la distància que li quedava per arri-

bar a estrènyer la mà del President, es quedava burlat en el seu càlcul, veient-se obligat a haver d'estirar el braç molt més del compte i, per tant, a vincular l'osada molt més que no era de preveure davant la impressionant baluerna humana de Tarradellas.

Ergo: l'endemà, tots els diaris i noticiaris televisius mostraven la imatge del ministre, de l'ambaixador o del president autonòmic que fos, acatant, cap cot i reverent, la patriarcal figura del president de la Generalitat.

"Un gran tipo, el señor Suárez". El periodista madrileny estava connectant els *jacks* del seu magnetòfon quan el President Tarradellas va entrar al seu despatx:

Havia anat a estirar-se dos minuts al cim del llit, com a vegades? Havia anat al lavabo? O, senzillament, havia pretès –ah, la litúrgia!– que el periodista de la important revista madrilenya s'hagués d'aixecar de la butaca per complimentar-lo quan entrés?

Un servidor va fer les oportunes presentacions. Mentre estenia la mà al seu visitant, m'esguardà interrogativament, com solia fer. Per la mirada que vaig tornar-li i pel rictus de la meua cara ja va comprendre de quina mena de

Tarradellas baixa de l'avió, després d'un llarg exili, el 23 d'octubre de 1977. Va ser el 114è president de la Generalitat de Catalunya.

Tarradellas s'adreça al poble de Catalunya des del balcó del Palau de la Generalitat. El famós discurs del "Ja sóc aquí" havia estat minuciosament preparat amb antel·lació.

personatge es tractava. Pregà al periodista que s'assegués al sofà i, mentre ell ho feia solemnement en la seva butaca, va etzubar-li:

—*Entonces que usted es de Madrid? Vaya, vaya. ¿Qué hace mi amigo el señor Suárez?* —li demanà, tot referint-se òbviamment al President del Govern espanyol d'aleshores.

—*Es un gran tipo el señor Suárez* —continuava el President—, *muy simpático y muy elegante, ¿eh? ¡Ah!, y peleón, muy peleón, por eso me gusta, porque yo también lo soy, de peleón, ¿comprende? Es un poco joven todavía, pero... ya aprenderá. Yo soy un gato viejo, ¿sabe?... porque tengo muchos años y he visto ya muchas cosas, ¿sabe? El Presidente Suárez es todavía muy joven, ¿sabe? pero... ya aprenderá, ¡porque tiene maderera!*

El periodista madrileny estava desconcertat.

El President, però, continuava impertorbable el seu diàleg, naturalment, a una sola banda.

El periodista madrileny no acabava d'estar segur que el magnetòfon enregistrés...

—*¿Qué? ¿ya se entiende usted con todos esos cachivaches?* —li demanava el President, tot po-

**"¿Franco...?
¿Franco...? No lo
conosco, joven. A
mí, siempre me ha
vestido Pellisser",
va etzubar-li
Tarradellas al
periodista.**

sant-lo encara molt més nerviós.

I continuava:

—*Mire, joven. Supongo que el amigo Servià ya se lo habrá dicho. Conmigo todo eso del "off the record" no existe, usted ya me comprende, ¿no? Eso es para los políticos, ¿sabe? No para mi. Yo no tengo "of the record", ¿sabe? Usted me pregunta lo que quiera, ¿no? y yo le contestaré... pues lo que me dé la gana. ¿No? ¡Y estaremos al cabo de la calle!*

I li feia un somris cabdal, d'orella a orella.

"¿Qué sastre le viste?". Quan el periodista estigué segur del funcionament correcte de l'apa-

rell d'enregistrar inicià el seu interrogatori bo i seguint els plans que m'havia anunciat:

—*Señor Presidente, ¿cuál es su plato favorito?*

—El President, que esperava una pregunta de "high politics", es quedà astorat. Immediatament, però, somrigué i em mirà, tot buscant una mena de complicitat en la traducció.

—*Pues... la pularda con siruelas, joven.*

I, abans de deixar-lo intervenir de nou, afegí:

—*Que, por sierto, mi señora la guisa estupendamente. ¿Sabe? Mire, si quiere quedarse a comer mañana, el señor Servià, usted y yo nos samparemos una pularda con siruelas delisiosa ¿Qué le parece?*

—*No, gracias, Presidente* —contestà el madrileny—: *dentro de unas horas, sin falta, tengo que coger el puente aéreo. Esta noche tengo cena en Madrid.*

—*Bueno* —contestà el President—, *otro día será. Continúe, joven, continúe.*

—*Señor Presidente* —proseguí el periodista—, *¿qué sastre le viste?*

El President m'esguardà de bell nou, com si volgués dir-me: Però, escolta, quina mena de personatge m'has portat?

Aleshores, però, somrigué i, passant-se la mà pel cap en actitud de pentinar-se, contestà:

—*Pellisser, joven, Pellisser. Aquí... en el Paseo de Grasia. Muy buen sastre, por sierto. Fíjese en mí ¿Con mis medidas y mire qué chulo que voy! Pellisser, joven, Pellisser.*

El periodista apuntà acuradament el nom del sastre presidencial. Després, tot agafant un posat pretesament castigador, una mica a l'estil de l'actor Humphrey Bogart, per entendre'ns, inquirí:

—*Señor Presidente, ¿qué opina de Francisco Franco?*

A la qual cosa Tarradellas, immutable, replicà:

—*¿Franco...? ¿Franco...? No le conosco, joven. A mí, siempre me ha vestido Pellisser.*

Josepmiquel Servià